

LISENSBESTEMMELSER FOR NORSK TRAVSPORT

TRENERLISENSER KJØRELISENSER MONTÉLISENSER

Gjeldende fra og med 1.7.2013

FELLES KRAV FOR ALLE LISENSER

1. Betalt medlemskap i travlag tilsluttet DNT.
2. Norsk bostedsadresse.
3. Utdannet og godkjent etter de krav som er spesifisert for den enkelte lisens.
4. Lisens utstedes ikke eller inndras, enten for et bestemt tidsrom eller for alltid, når person i henhold til Lov om dyrevern dyrevelferd, og underliggende forskrifter, er funnet uskikket til å ha egne eller andres hester i sin varetekt (oppstallet og/eller i trening). Tilsvarende kan brudd på bestemmelser om dyrevelferd i annet land medføre at lisens ikke utstedes eller inndras for et bestemt tidsrom eller for alltid.
5. Lisens utstedes ikke til, eller inndras for et bestemt tidsrom eller for alltid for person som er ilagt straff i medhold av DNTs lov § 11-2, pkt. 1 b-d og pkt. 2.

TRENERLISTER

For å kunne innmeldes og delta i travløp arrangert i henhold til Reglement for travsport i Norge må alle hester være registrert på en treningsliste. Hester som skal registreres på treningsliste til innehaver av norsk trenerlisens, må være oppstallet i Norge.

Personer som skal registrere hester på sin treningsliste, må inneha trenerlisens utstedt av DNT.

Hester skal registreres på treningslisten til den som har treneransvaret for hesten. Med treneransvar menes jevnlig tilsyn med, og deltagelse i treningen av hesten. Lisensinnehaver er ansvarlig for at hesten registreres på korrekt treningsliste.

Feilaktige opplysninger kan sanksjoneres.

Dersom trener oppretter filial(er), skal det til enhver tid oppgis på hvilken filial hver hest står oppstallet. Med filial menes oppstallingssted der driften inngår i trenerens regnskap, og hvor filialen driftes av person(er) ansatt i trenerens foretak. Det skal på forlangende kunne fremlegges relevant dokumentasjon som bekrefter at kravene til filial er oppfylt.

Det finnes 2 kategorier trenerlisenser:

- Profesjonell trenerlisens (A og B)
- Amatør trenerlisens

FELLES KRAV FOR ALLE TRENERLISENSER

1. Ved etablering av stall/oppstillingssted, og ved flytting/adresseendring for stall/oppstillingssted, skal hjemmebanens lisensnemnd ha skriftlig underrettelse om dette. Kopi skal sendes til DNT.
Stall/oppstillingssted skal fylle betingelser gitt i, eller med hjemmel i Lov om dyrevelferd og underliggende forskrifter, eller andre offentlige krav.
Dersom en trener har hester oppstallet mer enn et sted, skal hver filial være oppgitt til hjemmebanens lisensnemnd.
2. Lisensinnehaveren plikter, på forlangende og til enhver tid, å la representanter for lisensnemnd foreta inspeksjon av at de hester som er oppstallet til enhver tid er i tråd med innrapportert treningsliste.
3. Lisensinnehaveren er ansvarlig for at det til enhver tid er innrapportert oppdatert treningsliste til hjemmebanen. Ved mangelfull, eller uriktig treningsliste kan lisensinnehaver sanksjoneres, og lisensen inndras for et bestemt tidsrom eller for alltid. Alle endringer i treningsliste skal meldes til hjemmebanen umiddelbart.
DNT og/eller hjemmebane kan kreve skriftlig innsending av treningsliste som dokumentasjon ved årlig fornyelse av lisens.
4. For å kunne innmelde en hest til travløp må den aktuelle hesten være registrert på vedkommende treners treningsliste. Dette skal være registrert hos trenerens hjemmebane senest siste virkedag før innmeldingen.

FORNYELSE AV TRENERLISENS

Trenerlisenser utstedes for et kalenderår ad gangen. Fornyelse skjer ved kalenderårets begynnelse til alle som fyller kravene for trenerlisensen.

KRAV FOR Å FÅ OG BEHOLDE PROFESJONELL TRENERLISENS:

Kompetanse:

- Utstedt vitnemål fra Norsk Travtrenerskole.
- Gjennomført og godkjent de til enhver tid gjeldende krav til etterutdanning.

Utenlandske travtrenere som ønsker å ta ut norsk profesjonell lisens må søke DNT og gjennomføre påkrevd kurs. Det er uansett krav om minst fem års dokumentert virksomhet som profesjonell travtrener i annet land for at søknaden skal vurderes.

Generelle krav:

1. Fylt 18 år.
2. Folkeregisterregistrert i Norge.
3. Hest(er) i registrert trening.
Lisensinnehaver skal til enhver tid ha det reelle treneransvaret for de hester vedkommende har registrert på sin treningsliste, jfr. kap. om Trenerlister.

4. Lisensinnehaver skal til enhver tid ha sin hovedvirksomhet i Norge. Med hovedvirksomhet menes mer enn 50 % av det totale antallet hester treneren har i registrert trening.
5. Lisensinnehaver skal til enhver tid være registrert i firmaregister i Norge (personlig foretak, AS, ANS, DA), eventuelt ansatt i firma som er registrert i dette register. Det skal årlig, eller på forlangende, sendes inn attest fra dette registeret, samt skatteattester, til DNT. Når lisensinnehaver er ansatt i firma skal arbeidsforholdet på forlangende bekreftes gjennom relevant dokumentasjon.
Tilsvarende dokumentasjon skal kunne fremlegges også for øvrige ansatte i lisensinnehavers firma.
6. Lisensinnehaver skal stille en garanti - stor kr. 20.000,- for trenerlisensen. B-trenere skal stille en garanti på kr 10.000,-
Garantien gjelder økonomiske forpliktelser overfor Det Norske Travselsskap, tilsluttede totalisatorselskap/forbund og utenlandske sentralorganisasjoner.
7. Lisensinnehaver plikter til enhver tid å ha gyldig tillatelse fra Mattilsynet til drift av treningsstall jfr. forskrift om velferd for hest § 28.
8. Lisensinnehaver plikter å sørge for at regnskapet er i overensstemmelse med de til enhver tid gjeldende krav fra offentlige myndigheter, og at lisensinnehaveren, eller firma vedkommende er ansatt i, er registrert som næring i de dertil bestemte offentlige registre. Firma som har ansatt mer enn én lisensinnehaver, må gi skriftlig beskjed til DNT, til hvilken lisens det er gitt prokura for å opptre på vegne av firmaet som travtrener.
9. Lisensinnehaver som er gitt konkursskarantene, mister retten til å inneha trenerlisens i det tidsrom og etter de bestemmelser konkursskarantenen fastsetter.
10. For lisensen betales en registreringsavgift, samt en årlig avgift som fastsettes av DNT.

Lisensen gjelder så lenge innehaveren oppfylder DNTs øvrige reglement og særskilte bestemmelser.

Profesjonell trenerlisens A kan omfattes av DNTs trekkordning for norskregistrerte hester lisensinnehaveren har i registrert trening, og som starter på norske travbaner.

Personer som tidligere har hatt profesjonell trenerlisens A, kan få utstedt denne lisens igjen etter begrunnet søknad til DNT, og med dokumentasjon på at kravene oppfylles.

Profesjonell trenerlisens B utstedes ikke etter 1.1.2001

KRAV FOR Å FÅ OG BEHOLDE AMATØR TRENERLISENS:

For å få utstedt amatør trenerlisens kreves et amatør trenerlisens kurs på hjemmebanen. Kurset omfatter gjennomgang av travsportens organisering, informasjon om dopingbestemmelser, travsportens regelverk og bestemmelser, samt en praktisk gjennomgang av klargjøring av hest til travløp. Kurset arrangeres av hjemmebanens utnevnte lisensnemd.

Kursets omfang er minimum tre timer, og kursavgift er kr 500,- pr pers.

Personer som tidligere har vært registrert som trener på hest kan få utstedt amatør trenerlisens etter søknad.

Lisensen kan utstedes til personer etter fylte 16 år. Personer under 18 år registreres med verge.

1. For hester i trening hos innehaver av amatør trenerlisens må lisensinnehaveren selv eller nær slektning være registrert som ansvarshavende eier/leier i Det Norske Travselskap eller utenlandsk sentralforbund.
Med nær slektning menes ektefelle/samboer, barn, barnebarn, foreldre, besteforeldre, søsken, ektefelle/samboers barn og foreldre, samt egne barns ektefelle/samboer.
Unntak fra denne bestemmelse kan gjøres kun for:
  - Godkjente hingsteholdere som kan trene avlshingster de har i stasjon.
  - Fagansvarlig ved hestefaglig utdanningsinstitusjon for hester som benyttes i undervisningsopplegget.
2. Oppstillingsstedet skal være geografisk beliggende slik at det er praktisk mulig for lisensinnehaveren selv, ektefelle/samboer eller stallansatt hos lisensinnehaveren å ha det daglige tilsynet med hesten(e).

KJØRE/MONTÉLISENSER

Det finnes 4 kjøre/montélisenser.

- Trener kjøre/montélisens (T)
- Stallansatt kjøre/montélisens (S)
- Amatør kjøre/montélisens (A)
- Rekrutt kjøre/montélisens (R)

FELLES KRAV FOR KJØRE-/ MONTÉLISENSER

1. Person må være over fylte 16 år, for utstedelse av lisens.
Det skal foreligge dokumentasjon på at søkeren tilfredsstiller de medisinske krav fastsatt av DNT for å få eller inneha lisens. Egenerklæring og legeattest sendes DNT på fastsatt skjema hvert 5. år til fylte 60 år, deretter hvert 3. år. For personer over fylte 70 år, kreves en utvidet legeerklæring, som skal fornyes årlig.
Når DNT finner det påkrevd, kan legeerklæring kreves oftere.
2. Kjørefarger – draktfarger – skal være godkjente.
3. Annen dokumentasjon som måtte kreves skal være innsendt og godkjent.

ÅRLIG FORNYELSE AV KJØRE- OG MONTÉLISENS

Skjer uten forutgående søknad ved kalenderårets begynnelse til alle som fyller kravene for kjøre-/montélisenser nevnt ovenfor, samt følgende:

1. Kjørt/ridd minimum ett totalisator- og/eller premieløp, eller minimum tre mønstrings- og/eller prøveløp foregående kalenderår.
2. Årlig lisensavgift er betalt.
3. Innehavere av montélisens skal gjennomføre og bestå de til enhver tid gjeldende krav til fysiske tester, fastsatt av DNT.

Når lisensinneholder ikke har kjørt/ridet totalisator-/premieløp, mønstrings- eller prøveløp foregående kalenderår inndras lisensen, og vedkommende må kjøre/ri nytt godkjent prøveløp før lisensen igjen aktiveres. Lisensinneholder som har både kjøre- og montélisens beholder begge typene når vedkommende har minst én start i minst én av løpstypene.

Når lisensinneholder ikke har kjørt/ridet totalisator-/premieløp, mønstrings- eller prøveløp de tre siste kalenderår må vedkommende gjennomføre nytt godkjent lisenskurs.

INNDRAGNING AV KJØRE-/MONTÉLISENS

1. Kjøre-/montélisens kan av DNT inndras for et bestemt tidsrom eller for alltid etter innstilling fra DNTs oppnevnte medisinske rådgivende lege på grunn av sykdom eller helbredssvekkelse som beskrevet i § 2-7 i Løpsreglementet. Når kjører/rytter er nektet å delta i totalisatorløp på medisinsk grunnlag, kan DNT kreve samtykke til å innhente nødvendige opplysninger, begrenset til angjeldende sak.
2. I tilfeller der lisensinneholder anses ikke å ha tilstrekkelige teoretiske og/eller praktiske kunnskaper, eller manglende fysiske forutsetninger, til forsvarlig å delta i travløp, kan banedommerne og/eller DNT inndra lisensen. Når lisens er inndratt på denne måten kreves ny godkjent teoretisk og/eller praktisk eksamen, eller ny gjennomføring av obligatoriske fysiske tester, før lisensen igjen aktiveres.
3. Når kjører/rytter av andre grunner er nektet å delta i totalisatorløp, kan DNT kreve ny godkjent teoretisk og/eller praktisk prøve, eller ny gjennomføring av fysiske tester, før lisensinneholder igjen kan delta i totalisatorløp.

HVORDAN OPPNÅ KJØRE-/MONTÉLISENS

Kravene beskrevet under det enkelte punkt for den lisensen det søkes om må oppfylles, og søkeren må ha bostedsadresse i Norge. Søkeren må gjennomføre og bestå kurs som beskrevet nedenfor, arrangert ved totalisator- og regionbaner. For å komme inn på kurs må søkeren være over fylte 15 år, For å gå opp til praktisk eksamen skal søkeren minimum være fylt 16 år. Det kreves dokumentert erfaring med travsport, samt kjøring og/eller ridning for å tas inn på lisenskurs.

Kursomfang og avgift

Minimum 35 klokketimer fordelt på teori og praksis med størst vekt på praksis. Kurset skal strekke seg over et tidsrom på minst tre uker, og hvor antallet timer pr. kursdag ikke skal overstige syv.

For søker til både kjøre- og montélisens påbygges kurset med minimum 5 timer praksis. Kursavgift henholdsvis kr. 3500,- eller kr. 4000,-.

For søker til montélisens med gyldig kjørelisens begrenses kurset til 12 timer praktisk del og med en kursavgift på kr. 2500,- Tilsvarende gjelder for søker til kjørelisens med gyldig montélisens.

For søkere som ikke har fylt 18 år ved kursets oppstart er kursavgift på kr 2500,- Eksamen skal avlegges i henhold til angitte bestemmelser.

For søkere som tidligere har vært innehaver av kjøre- og/eller montélisens, og som har ridd/kjørt minimum 300 totalisator-/premieløp totalt, kan et begrenset kursomfang tilrettelegges. Kursomfanget skal uansett omfatte den ordinære teoretiske delen, samt minimum 7 timer praktisk del, med hovedvekt på øvelser i startprosedyrer. Teoretisk eksamen, samt praktisk tentamen og eksamen skal avlegges i henhold til gjeldende bestemmelser.

For denne type kurs er kursavgift kr. 2500,-

Kursledelsen kan når som helst avgjøre at kursdeltaker som har fått tilrettelagt et begrenset kurs, må gjennomføre kurset i fullt omfang.

Kursledelse

Kursledelse skal nedsettes av kursarrangøren, og skal minimum bestå av en dommer med autorisasjon A eller B, én starter og én rutinert kjører og/eller én rutinert rytter.

Kursinnhold

Kurset har en teoretisk og en praktisk del.

Den teoretiske delen skal inneholde opplæring i DNTs Reglement og bestemmelser for travsport, med vekt på bestemmelser som angår innmelding og starterklæring, startprosedyrer, utstyr, doping, dyrevelferd, løpskjøring/-ridning samt sanksjonsbestemmelser.

Den praktiske delen skal bestå av klargjøring og påseling av hest, øvelser i volting og startprosedyrer, samt løpskjøring og /eller ridning. Deltagerne skal delta i minimum 10 arrangerte testløp med voltstart, og det skal veksles om spor.

Når den teoretiske og praktiske del av kurset med en praktisk tentamen er gjennomført og bestått, kan kandidaten gå opp til eksamen.

Kandidater til montélisens skal gjennomføre fysiske tester i henhold til krav fastsatt av DNT.

Eksamen

Eksamen består av en teoretisk og en praktisk del hvor den teoretiske delen avlegges umiddelbart etter gjennomført kurs.

Teoretisk eksamen er en skriftlig prøve i Reglement for travsport i Norge, og utfyllende bestemmelser. Eksamen avlegges for og godkjennes av den lokale lisensnemden. Prøven kan, ved spesielle behov, avlegges muntlig.

Dersom teoretisk eksamen ikke består må vedkommende gjennomføre nytt kurs.

Praktisk eksamen skal avlegges i prøveløp senest innen 8 måneder etter bestått teoretisk eksamen, og med hest som er startberettiget i totalisatorløp. Søknad om utsettelse på praktisk eksamen skal sendes DNT.

Minimumskrav for å bestå den praktiske delen av eksamen er at:

1. hesten godkjennes innen rammen for prøveløp for sin klasse, jfr. DNTs prøveløpsbestemmelser.
2. kjøreren/rytteren godkjennes av hovedstarter.
3. kjøreren/rytteren ikke pådrar seg sanksjoner.

Praktisk eksamen skal avlegges på den bane og/eller for den kursarrangør hvor lisenskurset er gjennomført. Dispensasjon til å gjennomføre praktisk eksamen på annen bane/for annen kursarrangør, kan unntaksvis innvilges etter søknad til den kursarrangør hvor kursdeltaker har avlagt teoretisk eksamen.

Kursarrangør kan tildele prøvekjører/rytter bestemte startspor.

For å bestå praktisk eksamen må minimum 2 av inntil 5 kjørte/ridde løp være godkjente.

DRAKTFARGER

Alle som søker om kjøre-/montélisens skal ha egne, registrerte draktfarger.

Søknad om registrering av draktfarger sendes på spesielt skjema til DNT for registrering. DNT godkjenner eller forkaster forslag til draktfarger.

Drakten skal holdes i orden og kun benyttes i overensstemmelse med de til enhver tid gjeldende bestemmelser for drakter.

Når kjørelisensen ikke fornyes, reserveres draktfargene i tre år. Etter tre år blir registreringen strøket, og draktfargene kan tildeles andre.

For Folkehesten vedtas egne bestemmelser.

For draktfarger til ponnilisenser gjelder egne bestemmelser fastsatt i Særskilte bestemmelser for ponnitrav.

BETINGELSER FOR KJØRE/MONTÉLISENSENE:

TRENER KJØRE OG/ELLER MONTÉLISENS

For å få eller beholde denne kjøre/montélisensen må vedkommende inneha profesjonell trenerlisens A. Dersom vedkommende ikke oppfyller kravet om hester oppstallet og i trening, må vedkommende årlig kjøre/ri minst 250 totalisatorløp. Lisensen gir rett til å delta som kjører/rytter i alle typer travløp, med unntak av løp som er forbeholdt kjørere/ryttere med andre typer lisenser. Kjøre/montélisensen kan omfattes av DNTs til enhver tid gjeldende trekkordning for oppsitt og prosenttrekk av brutto innkjørt beløp.

STALLANSATT KJØRE OG/ELLER MONTÉLISENS

For å få eller beholde denne kjøre/montélisensen må vedkommende være over fylte 18 år og fast ansatt i heldagsstilling på travtrenerstall eller hos hesteeier som trener sine egne, ektefelle/samboers, barns eller foreldres hester selv.

1. Kjøre/montélisens rekvirert av innehaver av profesjonell trenerlisens gir rett til å delta som kjører/rytter i alle typer travløp med unntak av løp som er forbeholdt kjørere/ryttere med andre typer lisenser.
2. Kjøre/montélisens rekvirert av innehaver av amatør trenerlisens, begrenses til å delta som kjører/rytter i travløp utskrevet for stallansatte, samt med hester arbeidsgiveren har i trening, eller som eies av lisensinnehaveren.

Lisensen rekvireres av arbeidsgiver, og arbeidsforholdet skal dokumenteres gjennom kopi av innmelding til, og årlig rapport fra trygdekontor, samt kopi av lønns- og trekkoppgaver. Rekvirenten er økonomisk ansvarlig for eventuelle bøter vedkommende blir ilagt i h.h.t. DNTs reglement. Stallansatt kjøre- og/eller montélisens bortfaller automatisk etter to måneder når rekvirent fratras rett til å inneha travtrenerlisens i mer enn to måneder.

Når arbeidsforholdet opphører, skal rekvirenten innberette dette til DNT, og kjøre/montélisensen er ugyldig etter arbeidsforholdets opphør. Ved manglende innberetning om opphør av arbeidsforhold ilegges rekvirenten et gebyr på kr. 1000,-. Stallansatt kjøre/montélisens kan opprettholdes under permisjon for inntil ett år, forutsatt at arbeidsforholdet har vart i minst tre måneder før permisjonens oppstart. Kjøre/montélisens rekvirert av innehaver av profesjonell trenerlisens A omfattes av DNTs til enhver tid gjeldende trekkordning for oppsitt og prosenttrekk av brutto innkjørt beløp. Trekkordning vil trekkes via rekvirentens konto.

AMATØR KJØRE OG/ELLER MONTÉLISENS

For å få denne kjørelisensen må vedkommende være over fylte 18 år, for kun montélisens over fylte 16 år. Lisensen gir rett til å delta som kjører/rytter i alle typer travløp, med unntak av løp som er forbeholdt kjørere/ryttere med andre typer lisenser.

Innehaver av amatør kjøre-/montélisens kan ikke kreve eller motta direkte betaling for kjøring/ridning i travløp.

REKRUTT KJØRE OG/ELLER MONTÉLISENS

For å få denne kjøre/montélisensen må vedkommende være over fylte 16 år og ikke over fylte 23 år. Lisensen kan beholdes ut det året vedkommende fyller 23 år.

Lisensen gir rett til å delta som rytter i alle montéløp, og/eller som kjører i premie-, prøve- og mønstringsløp, og travløp utskrevet som amatør-, rekrutt- eller ungdomsløp, samt eventuelt dameløp.

Innehaver av rekrutt kjørelisens kan ikke kreve eller motta direkte betaling for kjøring i travløp.

BEGRENSNING AV KJØRE-/RIDERETTIGHET I TOTALISATORLØP

For å kunne delta i totalisatorløp - med unntak av rene amatør-, stallansatte- og dameløp, med førstepremie kr 40 000 eller høyere, eller løp utskrevet til å inngå i V75-spillet, skal lisensinnehaveren forut for innmelding ha kjørt/ridd minimum:

- a. 300 totalisator-/premieløp totalt, og kjørt/ridd totalisator-/premieløp i løpet av de siste 8 måneder

eller

- b. 8 totalisator-/premieløp de siste 8 måneder.

LISENSNEMND

Det er én lokal lisensnemnd tilknyttet hver totalisatorbane, og én sentral lisensnemnd.

Lokale lisensnemnder

De lokale lisensnemnder skal utnevnes av det enkelte arrangerende driftselskap og godkjennes av DNT. Den skal bestå av fem personer, blant disse skal det minimum være én representant fra administrasjonen, én representant fra travforbundet, én aktiv utøver og én autorisert banedommer. Banedommer skal være leder av lisensnemnda. Lisensnemnda utnevnes for tre år ad gangen.

Lisensnemnda er ansvarlig for:

- Avvikling av lisenskurs (amatør trener- og kjøre-/montélisens).
- Godkjenning av nye lisenser og innstilling til DNT om utstedelse.
- Registrering av innrapporterte treningslister for banens lisensinnehavere.
- Registrering av oppstallingssteder.

Lisensnemnda er bemyndiget til:

- Å utføre kontroll med at lisensinnehavere ikke bryter DNTs regelverk.
- Kontroll av innrapporterte treningslister og oppfølging ved manglende oppfylging av formalkrav.
- Å innstille ovenfor DNT om inndragning av lisenser.
- Å rapportere til DNT om brudd på DNTs regelverk, når dette ikke er tilknyttet løpsavvikling og således ikke kommer inn under en banedommernemnds ansvarsområde.

For innstilling til DNT om nye lisenser og/eller inndragning av lisenser, omfattes medlemmene i lisensnemnda av habilitetsbestemmelsene i DNTs lov § 2-7.

Sentral lisensnemnd:

Den sentrale lisensnemnda utnevnes av DNTs styre for ett kalenderår ad gangen, og skal være sammensatt på samme måte som de lokale lisensnemnder. Den skal behandle saker som oversendes fra lokale lisensnemnder.

Lisensnemnda er bemyndiget til:

- Å fungere rådgivende for banedommerkomiteer.
- Å inndra lisenser.
- Å ilegge sanksjoner for brudd på lisensbestemmelsene i saker som ikke hører inn under en banedommernemnd.
- Å ilegge sanksjoner for brudd på Løpsreglementets § 9-3, 6. ledd.

SANKSJONSBESTEMMELSER

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av særskilte bestemmelser for trenerlisenser og kjøre-/montélisenser sanksjoneres etter sanksjonsbestemmelser som angitt i DNTs lov kapittel 12, samt Løpsreglementets kapittel 15 eller der særskilte sanksjonsnormer er angitt i løpsreglementet.

IVERKSETTELSE

Disse bestemmelser iverksettes 1.7.2013